

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. De Sabbathariis & Clanculariis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quis iniicere vellet, eo reiecto, dixisse, *Nulla se alia veste opus habere quam ea qua à Christo sponso suo sibi data sit.* Relcius nuptias celebratas refert, in quibus sponfus & sponsa nullo alio vestitu vsi sint quam arborum folijs, ipsos vero ne ad veram Paradisi effigiem nihil, scilicet, deesset, ita nudos ad arborem quæ in medio erat lynagogæ, serpente circumdata, astitisse. Callander in Commentarijs suis de duabus naturis in Christo, testatur, *Adamas præter alios errores, docuisse, in Christo unam tantum fuisse naturam, ut personam.* O stolidos homines, qui in tanta rerum omnium ignorancia, tam profunda religionis mysteria perstrutari, & cæci de coloribus iudicare audent!

Gemini fere his sunt *Orebita*, qui videntur esse montanorum & pastoritiam hominum genus, indoctum & rerum humanarum in expertum, *hi æternam Iesu Christi Filiationem negant, ac Scripturam vniuersam reijciunt, vniuersum legis sicut thesaurum libello quodam inclusum ostentantes.* cui titulus est, *Die Mitte Mosi*, quo tamen nihil nisi ænigmata quædam Sibyllæ folijs obscuriora continentur: quæ ut ipsi non intelligunt, ita interpretari quoque eas nefas esse dicunt, ut quæ ipia Cæli sint secreta. *Idem Mosi redi expectant, quem aiunt cælesse illud Manna denuo apportarum; quod illi Thezaurum Paris per manum Angeli sui distributum appellat.* Ab omnibus etiam ceremonijs, ac potissimum sacrarum imaginum usu adhorrent, & precantes nulla verba fundunt, sed oculis tantum eleuatis cælum obstiti intuentur, atque ubi aliquamdiu in isto obstu defixi hæserint, terram osculantur, sacris suis hoc modo ritibus operati.

III. His *Sabbatharijs* subiungemus (a) quorum scilicet Anno M D XXXIX nata est, inde dicti, quod spreto die Dominico quo Christus resurrexit Sabbathum obseruant. *Idem Deum Patrem solum inuocant, vt legitur in libello Lutheri contra eos scripto.* Sed quid? An tu sine causa & ratione insanire hos putas Lutheri? Quod si omnes leges, regula & decreta nostræ religionis è sola S. Scriptura seu scripto Dei verbo petenda sunt vt tu vis, nec quidquam credendum aut amplectendum sit, quod eo non continetur, cur, quæ solem diem Dominicum potius quam Sabbathum obseruamus, quum non illum, sed hunc sanctificat nos Deus iusserit? Hunc Christus ipse obseruauit; hunc Dei populus tam sacrum habuit, vt eone vitæ quidem necessaria procurare fas fuerit. An ergo dies hic ab ipso Deo quieti destinatus, ab hominibus mutari potuit,

sine expresso Dei verbo? Recte ergo Carolstadius contra te discipulis suis & auditoribus conluluit, vt Sabbathum potius quam diem Dominicum obseruarent, quod ille a Deo, hic ab hominibus sit institutus. Quid vos, noui Euangelici, Sabbatharij, his respondebitis, nisi a Scriptura ad Traditiones velitis nobiscum confugere? Quis vos docebit, Ecclesiam in honorem Resurrectionis Saluatoris nostri pro Sabbatho diem Dominicum ferendum ac sanctificandum instituisse? Quid ergo mirum, sceleratam quamuis absurdam, complures tamen sceleratores inuenisse; inter quos, vt Relcius testatur, femina quoque fuit inter Polonos primaria, quæ deserta prioris a religione, Sabbathariorum opinionem accessit.

Eodem fere tempore *Clancularij* exstiterunt, quorum Staphylus facit mentionem, *Hi religionem suam ore non profitentur, sed satis esse putant, si eam in corde habeant.* similes aliqua ex parte ijs qui in Fræcia Anno M D XLV. fuerunt à Calvinistica historia Nicodemite appellati, (b) *ex stimantes posse aliquem illa conscientia Missam audire, dummodo cor non consentiat;* quæ madmodum etiam multos videmus Catholicos persuasum habere, non esse peccatum hæreticorum sermonibus & precibus interesse, dummodo animus longe absit: parum memores, neminem duobus seruire posse dominis. *Idem Clancularij lucem ex templis fugientes, domi tantum orant, ac sacra sua peragunt.* Cubiculum illis pro templo, mensa pro altari est: Ecclesiam in suarum ædium umbra quærentibus. Ah misera Francia! quam multos tu hodieque alis & educas, qui sine Missa, sine Concione, sine sacris vitam transigunt, ad focum Deo sacrificantes, non aliter ac si via ad cælum per camini pateret fauces, Eadem viuendiratione veteres illi hæretici utebantur, de quibus Basilius loquitur, (c) *conquerentempla & altaria cultu diuino esse vacua, quod Clancularij illi, quorum dux erat Eustachius, domi priuatim communicarent.* Surdas vero has & clancularias preces etiam Petrus Satyriceus irridet: ac publice potius omnibus audientibus faciendas esse censet. S. Chryostomus ait, (d) *quamuis domi orare permisum sit, impossibile tamen esse, vt quis eo ardore ac deuotione id faciat qua in Ecclesia, ubi voces nostræ & gemuntur*

a Lindanus Dial. . cap 9 Anatomia Eccl. Cathol. parte. 1. b Tom. 1. hist. Eccles. Geneu. c E. pist. 73. d Tomo 3. Edit. Paris. p. 223. A. B.

mitus cum alijs confociati. ad Dei thronum tanto citius atque efficacius perferuntur. Et Tertullianus (a) eum in finem publicos illos coetus fieri scribit, ut veluti conuictis armis & viribus precum nostrarum exauditionem Deo extorqueamus: qua vis Deo est gratissima. Videntur horum Clanculatorum & Manifestatorum Ababaptistarum medij esse HORTENSES qui in hortis conuenire soliti fuerunt (b)

IV. Ad *Davidistas*, siue & *Dauid Georgianos* iam tranteo, quorum secta Anno MDXLIV. in Frisia coepit, auctore Dauide Georgio, Fabio Viriario Gandaueusi, dicto alias Loes Brück (c) is siue origine siue incolatu Hollandus, fuit homo plusquam furiosus, filius histrionis cuiusdam, Georgij ab Amersfort nomine, & Gandauitem vitra pingendi aliquamdiu factitauit; vultu admodum rubicundo, è frequentati, credo, carbonem sufflatione. Eo iouanæ putidissimus hic Propheta progressus fuit, ut Messiam se diceret, à S. Spiritu productum ac missum ad restorationem domus Israel non per mortem, sed per gratiam. Moysi, Prophetarum adeoque Iesu Christi & Apostolorum doctrinam imperfectam esse aiebat, hoc argum. cito. Si inquit, Apostolorum doctrina fuisset perfecta, Ecclesia nunquam perisset, ut de qua dictum est, quod porta inferi aduersus eam non preualebunt. At sub Antichristo Romano Ecclesia perijt. Ergo Apostolorum doctrina non fuit perfecta. Hæc aliaque non minus absurda leguntur in eius historia, Antuerpiæ Anno MDLX. impressa: vbi inter alia iactat, S. Spiritum super se effusum, ut veram Munda legem & doctrinam adferret: se charum esse Dei filium, quem ille resuscitaturus sit ad iudicandam vniuersam Adami posteritatem. 2. Matrimonium damnauit, & mulieres voluit esse communes aduersus Veteris & Noui Test. doctrinam (d). Lindanus Ruræmundensis Episcopus testatur, Delphis Hollandiæ oppido sibi oblata quædam ipsius manus scripta, quibus oracula cœlitus ipsi reuelata, vti iactabat, consignata fuerint. Inter dogmata eius hoc fuit: 3. Animam omnium peccati esse expertem, solam vero carnem in vitio esse & culpam, eoque omnia corpora damnatum, animas vero saluatum iri. An vero, miser, nesciebas tibi Ezechielem 18. cap. & sap. 16. aduersari? Nesciebas ex naturæ lumine animam cum corpore à Deo tam arcte esse colligatam, ut difficile iudicatu sit, verum anima corpori, an corpus animæ obediatur quamuis magis verisimile est, penes animam imperium esse, ut quæ diuinæ naturæ sit propior; ita tamen ut anima pulcritudinem & perfectio-

nem aliquam accipiat à communionem quam habet cum carne. Caro laeuatur, ut anima emaculetur, Caro ungitur, ut anima sanctificetur. Caro cruce signatur, ut anima muniat. Caro per manus impositionem obumbratur, ut anima per Spir. S. illuminetur. Caro corpore & sanguine Iesu Christi pascitur, ut anima in Deo saginetur. Quomodo ergo in remuneratione separabuntur quæ in operatione tam sunt coniunctæ? Fieri certe hoc nullo modo potest, nisi Deum iniustum facere velimus. Anima est quæ incitat, mouet & impellit corpus, ut corpori nihil nisi obedientia relictum esse videatur. Et quem admodum Deus iniustus foret, si corpus animæ, in faciendis bonis operibus socium, eorum meritis ac mercede priuaret: sic quoque non minus futurus esset iniustus, si animam quæ corpori in peccatis & malis operibus fuit sociata, à pœna vellet eximere. Sed ad repellendam hominis huius vel monstri potius, non stultitiam sed insaniam Tertulliani mihi Philosophia & doctrina opus esset. Porro, ut Anabaptistæ mille potius mortes subeundas quam vellatum vnguem ab illo religionis articulo discedendum esse docent, sic è contrario hic aduersum S. Pauli doctrinam (e) imo ipsius Christi Domini assertionem (f) aiebat 4 peccatum non esse, aliquando Christum coram hominibus negare, modo in corde quæ eum coram Deo confiteatur. Immo Apostolos stultitiam insimulat, quod eam ob causam crucifigisse atque excarnificari passi sint. Præterea hominis libertate indignum esse dicit, ut vni soli femina sit alligatus; eoque plures feminas vni viro licere ducere, ut tam Mundus hic quam Paradisus repleatur. Et sicut Lutherus libros quosdam Biblijs subtraxit; sic parè audacia Dauid omnes libros Moysi è S. Scriptura exterminandos censuit, quod forte apud Lutherum legisset, si quis Christiano Moysen eiusque præcepta obiecerit, ei disendum esse: Apage ad Iudæos cum tuo Moysen. Ego Iudæus non sum: nec quisquam mihi rei est cum Moysen. Itaque Lutherus etiam huic demensæ faciem prætulisse dici potest.

Metuens vero Dauid Georgius, ne in Imperio deprehensus, meritas lucret pœnas, cum familia sua & quibusdam discipulis Basileam commi-

Z 2

grauit

a In Apolo. ad Gentes. b Anatom. Eccl. Cathol. par. 1. c Vid. Schlüsselburg. lib. 12. & Refc. de Atheis. fol. 16. rati. 8. Anatomia Eccl. Catholica. part. 1. d Gen. 2. Eph. 5. e Rom. 10. f Marc. 8.